NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.2.2.2025

Pan
Sylwester Korgul
Starosta Białobrzeski
Starostwo Powiatowe w Białobrzegach
Plac Zygmunta Starego 9
26-800 Białobrzegi

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/003 – Realizacja projektu Cyberbezpieczny Samorząd

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
tel. 48224445308, kap@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Białobrzegach (dalej: Starostwo) Plac Zygmunta Starego 9 26-800 Białobrzegi
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sylwester Korgul, Starosta Białobrzeski od 19 listopada 2018 r. (dalej: Starosta).
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez Powiat Białobrzeski działań w celu zwiększenia poziomu cyberbezpieczeństwa
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2023 r. do zakończenia czynności kontrolnych, tj. 27 czerwca 2025 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[1]
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	Paweł Łukasiewicz, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/42/2025 z 30.04.2025 r. Krzysztof Matuszek, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/43/2025 z 30.04.2025 r.

(akta kontroli str. 1-4)

[1] Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna[2] kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Starosta Białobrzeski w latach 2023 – 2025 podejmował działania w celu zwiększenia poziomu cyberbezpieczeństwa, realizując projekt pn. *Poprawa cyberbezpieczeństwa Powiatu Białobrzeskiego*[3] (dalej: Projekt). W ramach Projektu m.in. przeprowadzono postępowania przetargowe i zawarto umowy, w szczególności dotyczące świadczenia usług Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji oraz wdrożenia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (dalej: SZBI) i przygotowania/aktualizacji dokumentów SZBI. Ponadto, informowano opinię publiczną o otrzymaniu dofinansowania na realizację Projektu. Na dzień zakończenia kontroli Projekt był w trakcie realizacji i nie osiągnięto jeszcze docelowych poziomów wskaźników określonych we wniosku o dofinansowanie Projektu. Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na realizację Projektu.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą w Starostwie rozpoznano potrzeby w zakresie zwiększenia poziomu cyberbezpieczeństwa, m.in. poprzez przeprowadzenie analiz, które wykazały niski poziom świadomości pracowników w zakresie zagrożeń cybernetycznych oraz niską skuteczność procedur reagowania na incydenty bezpieczeństwa. W związku z przystąpieniem do Projektu terminowo wypełniono Ankietę Dojrzałości Cyberbezpieczeństwa i przekazano ją do Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowego Instytutu Badawczego (dalej: NASK). W dniu 8 lipca 2024 r. z Centrum Projektów Polska Cyfrowa (dalej: CPPC) zawarto umowę o powierzenie grantu[4] (dalej: umowa grantowa), w ramach której przyznano dofinansowanie na realizację Projektu w kwocie 849 965 zł[5]. Poniesione do dnia 27 czerwca 2025 r. wydatki stanowiły 1,5% wartości Projektu (tj. 12 915 zł). Zawarte do tego dnia w ramach Projektu umowy przewidywały wydatkowanie do 6,2% łącznej kwoty dofinansowania.

W Starostwie w 2024 r. zgodnie z §19 ust. 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych[6], przeprowadzono okresowy audyt z zakresu bezpieczeństwa informacji, z którego część zaleceń planowana jest do realizacji w ramach ww. Projektu. Starostwo spełniło także wymogi określone w umowie grantowej, dotyczące informowania opinii publicznej o fakcie otrzymania dofinansowania na realizację ww. projektu.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- niewdrożenia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (dalej: SZBI), o którym mowa w §19 ust. 1 w związku z ust. 3 rozporządzenia KRI,
- nierzetelnego sporządzenia Ankiety Dojrzałości Cyberbezpieczeństwa w ramach Projektu,
- nierzetelnego sporządzenia wniosku o dofinansowanie projektu *Poprawa cyberbezpieczeństwa Powiatu Białobrzeskiego*,

---

[2] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

[3] Projekt pn. Poprawa cyberbezpieczeństwa Powiatu Białobrzeskiego realizowany w ramach projektu grantowego Cyberbezpieczny Samorząd, współfinansowany ze środków Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (dalej: FERC).

[4] Umowa nr FERC.02.02-CS.01-001/23/0756/FERC.02.02-CS.01001/23/2024.

[5] Tj. wskazanej we wniosku o przyznanie grantu nr 54528ca4-32ad-4692-96db-7dedf8b7b645 (dalej: Wniosek).

[6] Dz. U. poz. 773, dalej: rozporządzenie KRI.

– niezaksięgowania w wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków prowadzonej przez Starostwo dla Projektu, wydatku kwalifikowanego w kwocie 11 070 zł, co było niezgodne z postanowieniami §4 ust. 1 pkt 6 umowy grantowej,

– nierzetelnego sporządzenia umowy Nr 48/AR/2025 z 26 maja 2025 r. dotyczącej Świadczenia usług Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI),

– nierzetelnego sporządzenia protokołu z przeprowadzonego postępowania[7], w ramach którego zawarto umowę Nr 49/AR/2025 z 27 maja 2025 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja przez Powiat Białobrzeski działań w celu zwiększenia poziomu cyberbezpieczeństwa

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2023-2025 w Starostwie dokumentem o charakterze strategicznym była Strategia Rozwoju Powiatu Białobrzeskiego na lata 2016-2018 (aktualizacja) z grudnia 2015 r. W dokumencie tym nie wskazano działań, terminów ich podejmowania, mierników osiągania rezultatów, dotyczących zwiększenia poziomu cyberbezpieczeństwa.

Starosta poinformował, że w opracowywanej obecnie Strategii Rozwoju Powiatu na lata 2025-2030 *znajdują się działania dotyczące m.in. rozwoju e-administracji i systemów informacji przestrzennej, promocji e-usług, czy też działania związane z akcjami promocyjnymi dla wszystkich mieszkańców powiatu w zakresie zwiększenia poziomu świadomości społecznej i promowanie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni*.

(akta kontroli str. 5-71, 817, 899-933, 961-964)

2. W latach 2023-2025 w Starostwie podejmowano działania mające na celu zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa. Celem tych działań było podniesienie świadomości użytkowników w zakresie zagrożeń cyfrowych oraz minimalizacja ryzyka ponownego wystąpienia podobnych incydentów w przyszłości. W 2023 r. w Starostwie przeprowadzono wewnętrzną analizę w formie audytu z pracownikami IT Starostwa i użytkownikami systemu. Przeprowadzone działania wykazały niski poziom świadomości pracowników w zakresie zagrożeń cybernetycznych oraz niską skuteczność wdrożonych procedur reagowania na incydenty cyberbezpieczeństwa. Na podstawie tych ustaleń podjęto decyzję o przeszkoleniu wszystkich pracowników w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz rozpoczęto prace nad opracowaniem wewnętrznych procedur reagowania na incydenty.

(akta kontroli str. 107-290, 899-933, 961-968)

Starosta poinformował, że *Starostwo Powiatowe w Białobrzegach cyklicznie organizuje spotkania z kadrą zarządzającą, w tym również z kadrą zarządzającą jednostek organizacyjnych, podczas których szczegółowo omawiane są wszystkie istotne kwestie, zadania i spawy wymagające zwrócenia szczególnej uwagi, w tym również po ataku na portal wrotamazowsza.pl, kwestie dotyczące cyberbezpieczeństwa. Podczas spotkań żaden z kierowników jednostek organizacyjnych nie informował o jakichkolwiek zagrożeniach czy wnioskach w zakresie zwiększenia cyberbezpieczeństwa*.

(akta kontroli str. 961-968)

[7] Znak sprawy AR.27.1.10.2025.MN.

3. Starostwo zgodnie z terminem i formą określoną w umowie o powierzenie grantu, przekazało w dniu 24 lipca 2024 r. za pośrednictwem skrytki ePUAP do NASK Ankietę Dojrzałości Cyberbezpieczeństwa w ramach konkursu grantowego „Cyberbezpieczny Samorząd". Kontrola wykazała jednak, że w ankiecie podano nierzetelne informacje, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 2.

(akta kontroli str. 369-378, 954-960)

4. Projekt *Poprawa cyberbezpieczeństwa Powiatu Białobrzeskiego* był realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy, Priorytet II Zaawansowane usługi cyfrowe, Działanie 2.2. Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Powierzenie grantu nastąpiło na podstawie umowy grantowej zawartej z CPPC 8 lipca 2024 r.[8] na okres maksymalnie 24 miesięcy, tj. nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 r.

Grant przyznano w kwocie 849 965 zł, stanowiącej 100% kwoty wnioskowanej, z tego 696 971,30 zł (82%) ze środków Unii Europejskiej i 152 993,70 zł (18%) ze środków budżetu państwa. Zakres przedmiotowy grantu wskazany we wniosku obejmował realizację zadań w obszarach określonych w Regulaminie Konkursu Grantowego pn. „Cyberbezpieczny Samorząd" – organizacyjnym, kompetencyjnym i technicznym.

W obszarze organizacyjnym wniosek obejmował realizację następujących zadań:

- usługi doradcze, tj. przygotowanie Projektu oraz usługę wspomagającą realizację Projektu w zakresie przygotowania opisów technicznych planowanych do zakupu szkoleń i audytów oraz urządzeń i oprogramowania. Łączną wartość planowanych usług doradczych określono na 47 970 zł, co stanowiło 5,6% wnioskowanej kwoty grantu,
- sporządzenie Ankiety dojrzałości (wstępnej i końcowej), opracowanie, przegląd, aktualizacja i wdrożenie SZBI, ustanowienie pełnomocnika ds. SZBI oraz przeprowadzenie audytu SZBI pod kątem zgodności z KRI oraz ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa[9]. Wartość tych prac określono na 75 030 zł, co stanowiło 8,8% wnioskowanej kwoty grantu.

W obszarze kompetencyjnym wniosek obejmował realizację następujących zadań:

- szkolenia dla pracowników i kadry zarządzającej Starostwa budujące świadomość cyberzagrożeń oraz sposobów ochrony przed nimi, a także szkolenia dla informatyków z zakresu zastosowanych w Projekcie rozwiązań cyberbezpieczeństwa. Wartość tych działań określono łącznie na 41 240 zł, co stanowiło 4% wnioskowanej kwoty grantu;

W obszarze technicznym wniosek obejmował realizację następujących zadań:

- zakup sprzętu i oprogramowania, tj.:
  - serwery z oprogramowaniem – 2 szt. – łącznie 149 322 zł,
  - macierz dyskowa – 1 szt. – 110 700 zł,
  - firewall – 2 szt. – łącznie 104 058 zł,
  - centralny system logów – 1 szt. – 73 800 zł
  - serwer backupu – 1 szt. – 98 400 zł,
  - oprogramowanie do backupu – 1 szt. – 36 900 zł,

[8] Umowa o powierzenie grantu o numerze FERC.02.02-CS.01-001/23/0756/FERC.02.02-CS.01001/23/2024.

[9] Dz. U. z 2024 r. poz. 1077, ze zm.

- przełączniki LAN CORE – 2 szt. – łącznie 24 600 zł,
- system NAC – 1 szt. – 24 600 zł,
- UPS – 2 szt. – łącznie 12 792 zł.

Wartość ww. sprzętu oszacowano na 645 258 zł, co stanowiło 75,9% wnioskowanej kwoty grantu;

- usługę instalacji i konfiguracji dostarczonego rozwiązania teleinformatycznego wraz z zapewnieniem wsparcia technicznego na czas realizacji Projektu – łącznie 40 467 zł, co stanowiło 4,8% wnioskowanej kwoty grantu.

(akta kontroli str. 495-576, 818-819)

Według stanu na dzień 27 czerwca 2025 r., w ramach realizacji Projektu, Starostwo zawarło cztery umowy na łączną kwotę 52 457,04 zł, co stanowiło 6,2% kwoty przyznanego dofinansowania, tj.:

- umowę Nr 78/ON/2023 z 4 grudnia 2023 r. na kwotę 11 070 zł za usługę doradczą dotyczącą przygotowania koncepcji projektu wraz z przygotowaniem dokumentacji finansowej – budżetu projektu,
- umowę Nr 19/AR/2025 z 21 lutego 2025 r. na świadczenie usług doradczych wspomagających realizację projektu na łączną kwotę 6 150 zł. W umowie określono trzy etapy prac, z których do dnia zakończenia kontroli zrealizowano jeden na kwotę 1 845 zł,
- umowę Nr 48/AR/2025 z 26 maja 2025 r. na kwotę 23 429,04 zł dotyczącą Świadczenia usług Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI). Kontrola wykazała, że w §2 umowy znajdował się zapis odsyłający do nieistniejącego paragrafu oraz że w §1 ust. 2 pkt b wskazano normę PN-ISO/IEC 27001: 2007 (...), co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 5,
- umowę nr 49/AR/2025 z 27 maja 2025 r. na kwotę 11 808 zł dotyczącą wdrożenia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) oraz przygotowania/aktualizacji dokumentów SZBI. Kontrola wykazała, że w protokole z przeprowadzonego postępowania[10], w ramach którego zawarto ww. umowę, w punkcie 1 podano jako przedmiot zamówienia: Świadczenie usług Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) w ramach Projektu Grantowego pn. „Cyberbezpieczny Samorząd", pomimo, że przedmiotem tego postępowania było opracowanie dokumentacji z zakresu Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 6.

(akta kontroli str. 577-816, 940-944, 1379-1381)

W dniu 2 sierpnia 2024 r. Starostwo otrzymało z NASK całość środków finansowych na realizację projektu *Poprawa cyberbezpieczeństwa Powiatu Białobrzeskiego*, tj. 849 965 zł. Według stanu na dzień 27 czerwca 2025 r. wydatki poniesione przez Starostwo w ramach Projektu wyniosły łącznie 12 915 zł i stanowiły 24,6% wartości zawartych umów i 1,5% łącznej kwoty przyznanego dofinansowania, tj.:

- 11 070 zł[11] – usługa doradcza dotycząca przygotowania koncepcji projektu wraz z przygotowaniem dokumentacji finansowej – budżetu projektu zgodnego z koncepcją i katalogiem kosztów kwalifikowanych,

[10] Znak sprawy AR.27.1.10.2025.MN.
[11] Faktura Nr FS 5/12/2023 z 11.12.2023 r.

- 1 845 zł[12] – usługa doradcza dotycząca przygotowania szczegółowego opisu technicznego planowanych do zakupu szkoleń i audytów.

(akta kontroli str. 351-368, 577-675, 1241-1245, 1379-1381)

W kwestii wydatkowania środków na realizację projektu w niskiej wysokości na dzień zakończenia kontroli, Starosta poinformował, że *Zgodnie z Regulaminem Konkursu oraz umową podpisaną z Grantodawcą Starostwo Powiatowe w Białobrzegach zobowiązane jest do zrealizowania projektu w zakresie rzeczowym wynikającym z Wniosku o przyznanie grantu, w okresie maksymalnie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie umowy, ale nie dłużej niż do 30.06.2026 r. Terminy te dotyczą również okresu kwalifikowalności wydatków projektu, które zostaną poniesione i rozliczone zgodnie z w/w zasadami i terminami*.

(akta kontroli str. 940-944)

Według stanu na dzień 27 czerwca 2025 r. Starostwo było na etapie ocen ofert złożonych w ramach postępowania przetargowego pn. *Dostawa urządzeń i systemów cyberbezpieczeństwa wraz z wdrożeniem – program Cyberbezpieczny Samorząd" w ramach Projektu Cyberbezpieczny Samorząd realizowanego w ramach Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe, Działanie 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa*. Złożone trzy oferty opiewały na kwoty: 588 678 zł, 676 377 zł i 684 792,66 zł.

(akta kontroli str. 1379-1381)

Odnośnie zakupu sprzętu i oprogramowania w ramach Projektu Starosta poinformował, że *Realizacja projektu odbywa się zgodnie z założonym harmonogramem oraz wnioskiem o dofinansowanie projektu, który określa m.in. etapy realizacji poszczególnych zadań w projekcie. Przetarg na zakup w/w serwerów, a także oprogramowania i sprzętu został już zakończony, obecnie sprawdzane są oferty, które wpłynęły na wykonanie tego zadania w zakresie spełnienia wszystkich wymogów zawartych w ogłoszeniu oraz kompletności złożonych dokumentów. Po dokonanej analizie, jeśli któryś z oferentów będzie spełniał wszystkie kryteria zawarte w dokumentacji przetargowej, zostanie wybrany wykonawca/dostawca, z którym zostanie podpisana umowa*.

(akta kontroli str. 1256-1260)

5. We wniosku o przyznanie grantu wskazano Starostwo jako jedyny podmiot korzystający z wnioskowanych rozwiązań. W ramach realizowanego Projektu nie przewidziano udziału innych, poza Starostwem, jednostek organizacyjnych Starostwa.

(akta kontroli str. 495-572)

6. W celu realizacji Projektu, Zarządzeniem Nr 6/2025 Starosty Białobrzeskiego z dnia 3 lutego 2025 r. powołano *Zespół ds. realizacji projektu pn. „Poprawa cyberbezpieczeństwa Powiatu Białobrzeskiego" realizowanego w ramach projektu grantowego Cyberbezpieczny samorząd współfinansowanego ze środków Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC), Priorytet II. Zrównoważone usługi cyfrowe, Działanie 2.2-Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.*

W ww. zarządzeniu wskazano siedem osób odpowiedzialnych za realizację Projektu wraz z opisem zadań przypisanych im do realizacji[13].

---

[12] Faktura Nr FS.2025.103 z 28.05.2025 r.

[13] Wyznaczono Sekretarza Powiatu jako przewodniczącego zespołu, naczelników wydziału organizacji i nadzoru oraz wydziału administracyjnego i rozwoju jako wiceprzewodniczących zespołu, pracowników ds. zamówień publicznych i pozyskiwania środków zewnętrznych, specjalistów ds. IT oraz osobę ds. ewidencji księgowej.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiła w Starostwie fluktuacja kadr mogąca wpłynąć na realizację Projektu.

(akta kontroli str. 573-576, 935-939)

7. We wniosku o dofinansowanie projektu *Poprawa cyberbezpieczeństwa Powiatu Białobrzeskiego*, określono następujące wskaźniki, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załączniku nr 9 do Regulaminu Konkursu Grantowego:

- Liczba pracowników IT podmiotów wykonujących zadania publiczne objętych wsparciem szkoleniowym w podziale na Kobiety/Mężczyźni – 2 (0 K/2 M),
- Liczba pracowników podmiotów wykonujących zadania publiczne nie będących pracownikami IT, objętych wsparciem szkoleniowym w podziale na Kobiety/Mężczyźni – 51 (39 K/12 M).
- Liczba systemów służących zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa informacji – 2,
- Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych – 53,
- Liczba podmiotów wspartych w zakresie cyberbezpieczeństwa w ramach JST – 0,
- Liczba JST wspartych w zakresie cyberbezpieczeństwa – 1,
- Liczba podmiotów wspartych w zakresie cyberbezpieczeństwa 1,
- Liczba podmiotów wspartych w zakresie rozwoju usług, produktów i procesów cyfrowych – 1.

(akta kontroli str. 495-576)

Na dzień zakończenia kontroli Projekt był w trakcie realizacji i nie osiągnięto jeszcze ww. docelowych poziomów wskaźników określonych we wniosku o dofinansowanie Projektu.

Odnośnie wskaźników dotyczących szkoleń, Starosta poinformował, że *Zgodnie z zaplanowanym harmonogramem realizacji projektu oraz wnioskiem o dofinansowanie projektu, pracownicy kluczowi, w tym pracownicy IT, a także pozostali zatrudnieniu w Starostwie Powiatowym w Białobrzegach odbędą szkolenia dopiero po przygotowaniu pełnej dokumentacji SZBI oraz zakupie sprzętu i oprogramowania, ponieważ szkolenie związane jest ściśle z realizacją w/w działań (zadań) zawartych w projekcie i dopiero po ich zrealizowaniu (zakupie i wdrożeniu) zasadnym i racjonalnym z punktu widzenia również wydatkowania środków będzie przeszkolenie kadry Starostwa Powiatowego w Białobrzegach. Nie mniej jednak mając na względzie istotę cyberbezpieczeństwa część pracowników Starostwa Powiatowego w Białobrzegach uczestniczyła w I i II kwartale 2025 r. w bezpłatnych, indywidualnych szkoleniach z zakresu cyberbezpieczeństwa dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli. Szkolenia były realizowane przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową – Państwowy Instytut Badawczy (NASK-PIB) w ramach zadania pn. Działania prewencyjno-edukacyjne z zakresu cyberbezpieczeństwa w latach 2025-2026 – podnoszenie odporności Rzeczypospolitej Polskiej na zagrożenia w przestrzeni cyfrowej (SecureV)*.

W kwestii wskaźnika dotyczącego zakupu systemów służących zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa informacji Starosta poinformował, że *Jednym z dwóch systemów mających za zadanie podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, który planowany jest do kupienia w ramach projektu (…) będzie system NAC oraz Centralny system logów. Przetarg na zakup w/w serwerów, a także oprogramowania i sprzętu został już zakończony, obecnie sprawdzane są oferty, które wpłynęły na wykonanie*

tego zadania w zakresie spełnienia wszystkich wymogów zawartych w ogłoszeniu oraz kompletności złożonych dokumentów.

Odnośnie wskaźnika *Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych*, Starosta poinformował, że *Realizacja wskaźnika jest obecnie na poziomie 0. Osiągnięcie wskaźnika nastąpi po zakończeniu wszystkich działań zaplanowanych w projekcie oraz zostanie wykazana na etapie wniosku rozliczającego projekt*.

(akta kontroli str. 1256-1354)

8. Kontrola wykazała, że na dzień 18 czerwca 2025 r. w ewidencji księgowej prowadzonej dla Projektu nie ujęto wydatku na jego realizację w kwocie 11 070 zł, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 4.

(akta kontroli str. 201-368)

9. W okresie objętym kontrolą, Projekt nie został zakończony i był w trakcie realizacji. Powołany przez Starostę zespół ds. realizacji Projektu zobowiązano do monitorowania jego realizacji oraz przeprowadzania jego ewaluacji.

(akta kontroli str. 573-576)

10. Na dzień zakończenia kontroli, tj. 27 czerwca 2025 r., w Starostwie nie było opracowanego i wdrożonego kompleksowego Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, w tym Polityki Bezpieczeństwa Informacji (PBI), co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt. 1.

(akta kontroli str. 899-933, 954-960, 1355-1378)

W Starostwie obowiązywała Polityka Ochrony Danych Osobowych wprowadzona Zarządzeniem Nr 62/2023 Starosty Białobrzeskiego z 7 grudnia 2023 r. oraz Procedura zarządzania incydentami cyberbezpieczeństwa wprowadzona Zarządzeniem Nr 64/2023 Starosty Białobrzeskiego z 11 grudnia 2023 r. Dokumenty te były poddawane formalnemu przeglądowi zarówno przez informatyków oraz przez Inspektora Ochrony Danych Osobowych zatrudnionych w Starostwie. W wyniku przeglądu dokonano zmiany Zarządzenia dotyczącego Polityki Ochrony Danych Osobowych.

(akta kontroli str. 379-494, 820-822, 1256-1354)

Kontrola wykazała ponadto, że we wniosku o dofinansowanie Projektu, sporządzonym 8 grudnia 2023 r., wskazano, że Starostwo posiada wdrożony i audytowany system SZBI, a jego dokumentacja wymagać będzie jednak dalszej aktualizacji/poprawy i rozbudowy z uwzględnieniem planowanych rozwiązań, pomimo, że na dzień sporządzania tego wniosku Starostwo nie posiadało opracowanego i wdrożonego kompleksowego SZBI, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 3.

(akta kontroli str. 495-576)

11. Zgodnie z § 19 ust. 2 pkt 14 rozporządzenia KRI, w Starostwie w 2024 r. przeprowadzono okresowy audyt z zakresu bezpieczeństwa informacji. Wykonała go firma zewnętrzna. W raporcie z tego audytu sformułowano 23 zalecenia/rekomendacje, z których na dzień 27 czerwca 2025 r. zrealizowano 10, a cztery były w trakcie realizacji. Spośród dziewięciu zaleceń pozostałych do wykonania, osiem zaplanowano do wykonania w ramach projektu *Poprawa cyberbezpieczeństwa Powiatu Białobrzeskiego*. Jedno niezrealizowane zalecenie dotyczyło braku na stronie BIP Starostwa opisów usług świadczonych drogą elektroniczną.

Starosta poinformował, że *Strona internetowa Starostwa Powiatowego w Białobrzegach wymaga przebudowy. Obecnie analizowane są zewnętrzne możliwości oraz koszty wizualnej zmiany strony*.

(akta kontroli str. 72-106, 899-933, 954-960, 969-1188, 1201-1240)

Ponadto, w raporcie odnotowano fakt, że w pomieszczeniu serwerowni komputerowej Starostwa znajdowały się materiały łatwopalne (segregatory) oraz częściowo niezabezpieczona infrastruktura sieciowa. W wyniku przeprowadzonych w trakcie kontroli oględzin stwierdzono, że ww. stan nie został usunięty.

(akta kontroli str. 72-106, 1246-1255)

Starosta poinformował, że *Ze względu na brak wystarczającej ilości pomieszczeń (budynek wspólny z Urzędem Miasta i Gminy Białobrzegi), w których mogłyby być gromadzone i przechowywane dokumenty, obecnie w miejscu, gdzie jest serwerownia znajdują się segregatory z dokumentacją. Starostwo Powiatowe w chwili obecnej jest na etapie nowego planowania pomieszczeń, związanego m.in. z archiwum Starostwa, w tym archiwizacji dokumentacji, również tej znajdującej się w pomieszczeniu serwerowni. Dodatkowo, aby usprawnić cały proces została przyjęta osoba na odbycie stażu, aby wspomóc planowane działania, które powinny zakończyć się w pierwszym kwartale 2026 r*.

(akta kontroli str. 1256-1260)

12. Starostwo zgodnie z wymogami określonymi w §11 umowy grantowej informowało opinię publiczną o fakcie otrzymania dofinansowania na realizację projektu *Poprawa cyberbezpieczeństwa Powiatu Białobrzeskiego*. Informacje przekazywano w prasie oraz na portalu społecznościowym Powiatu Białobrzeskiego. Przeprowadzone oględziny budynku Starostwa wykazały, że w widocznych miejscach zamieszczono tablice informujące o wysokości przyznanego dofinansowania na Projekt oraz z jakich środków z UE pochodzi dofinansowanie.

(akta kontroli str. 495-524, 934, 945-960)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Starostwie nie został opracowany, ustanowiony i wdrożony System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI), co było niezgodne z § 19 ust. 1 w związku z ust. 3 rozporządzenia KRI. Stosownie do ww. przepisów Starostwo zobowiązane było m.in. do opracowania, ustanowienia, wdrożenia, monitorowania i doskonalenia SZBI, zapewniającym poufność, dostępność i integralność informacji z uwzględnieniem takich atrybutów jak rozliczalność, autentyczność, niezaprzeczalność i niezawodność.

Starosta w piśmie z 12 maja 2025 r. wyjaśnił, że *Starostwo obecnie nie posiada Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji. Nie mniej jednak jednym z głównych powodów przystąpienia do realizacji projektu „Cyberbezpieczny Samorząd" była możliwość przygotowania i wdrożenia SZBI. Jednym z działań zaplanowanych w ramach projektu jest Opracowanie dokumentacji z zakresu Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w oparciu o normę ISO IEC 27001 dla Powiatu Białobrzeskiego, które obecnie jest na etapie wyboru oferenta*". W kolejnym piśmie z dnia 28 maja 2025 r. Starosta wyjaśnił, że *Dokumentami określającymi Politykę Bezpieczeństwa Informacji oraz System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji jest Polityka Ochrony Danych Osobowych oraz*

Procedura zarządzania incydentami cyberbezpieczeństwa w Starostwie Powiatowym w Białobrzegach.

(akta kontroli str. 899-903, 954-960)

Zdaniem NIK, wskazane przez Starostę dokumenty nie stanowią SZBI, gdyż obejmują swoim zakresem wyłącznie dane osobowe i pomijają inne informacje wymagające ochrony, takie jak powierzone przez kontrahentów tajemnice przedsiębiorstwa, zasady bezpieczeństwa fizycznego i informatycznego w jednostce, informacje finansowe z deklaracji podatkowych itp.

2. W Ankiecie Dojrzałości Cyberbezpieczeństwa przekazanej przez Starostwo do NASK 24 lipca 2024 r. podano informacje, które były niezgodne ze stanem faktycznym ustalonym w trakcie kontroli, co było działaniem nierzetelnym. W ww. ankiecie niezgodnie ze stanem faktycznym podano, że:

- kierownik JST wydał zarządzenie o zintegrowanym Systemie Zarządzania Bezpieczeństwa Informacji w Jednostce,
- kierownik JST opublikował Politykę Bezpieczeństwa Informacji (PBI) z uwzględnieniem cyberbezpieczeństwa,
- konieczność zapewnienia bezpieczeństwa informacji jest ujęta w strategii informatyzacji Jednostki,
- jednostka opracowała i przyjęła kompleksową Politykę Bezpieczeństwa Informacji (PBI),
- PBI Jednostki jest opracowane w oparciu o właściwe standardy i dobre praktyki,
- Polityka Bezpieczeństwa Informacji w Jednostce jest ogólnie dostępna dla pracowników, a zmiany w niej są im komunikowane w toku okresowych szkoleń stanowiskowych.

(akta kontroli str. 369-378, 954-964)

Starosta wyjaśnił, że *Dokumentami określającymi Politykę Bezpieczeństwa Informacji oraz system Zarządzania Bezpieczeństwem Informatycznym jest Polityka Ochrony Danych Osobowych oraz Procedura zarządzania incydentami cyberbezpieczeństwa w Starostwie Powiatowym w Białobrzegach.* Wskazał także, że *Omyłkowo zostało zaznaczone znakiem X potwierdzenie posiadania w/w strategii.*

(akta kontroli str. 954-964)

Ustalenia kontroli NIK, dotyczące nieprawidłowości opisanej w punkcie 1 świadczą o tym, że w Starostwie nie opracowano i nie wdrożono kompleksowego SZBI, o którym mowa w §19 ust. 1 rozporządzenia KRI.

3. We wniosku o dofinansowanie projektu *Poprawa cyberbezpieczeństwa Powiatu Białobrzeskiego*, wskazano niezgodnie ze stanem faktycznym, że Starostwo posiada wdrożony i audytowany system SZBI, a jego dokumentacja wymagać będzie jednak dalszej aktualizacji/poprawy i rozbudowy z uwzględnieniem planowanych rozwiązań, co było działaniem nierzetelnym.

Starosta wyjaśnił, że *Zapis we wniosku dotyczący posiadania przez Starostwo Powiatowe w Białobrzegach dokumentacji SZBI wynika tylko i wyłącznie z omyłki pisarskiej. Jednym z głównych celi jednostki związanych z aplikowaniem o środki w ramach „Cyberbezpiecznego Samorządu" Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe Działanie 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 było opracowanie oraz wdrożenie SZBI, które jest zgodne z Regulaminem do w/w konkursu. Zapisy zawarte*

w zakresie finansowym projektu, na podstawie którego opisano działania projektu, określone już zostały prawidłowo i odnoszą się do opracowania, przeglądu i aktualizacji wdrożenia SZBI.

(akta kontroli str. 495-576, 940-944)

4. W ewidencji księgowej wydatków dla Projektu, do dnia 18 czerwca 2025 r. nie zaksięgowano wydatku w kwocie 11 070 zł, poniesionego w grudniu 2023 r., na usługi doradcze w zakresie przygotowania koncepcji projektu oraz przygotowania dokumentacji finansowej – budżetu projektu, co było niezgodne z postanowieniami §4 ust. 1 pkt 6 umowy grantowej.

(akta kontroli str. 201-368, 823-898, 1189-1200)

Starosta wyjaśnił, że *Wydatek 11.070 zł wykonany w grudniu 2023 r. został ze środków własnych. Aktualnie trwają ustalenia, czy jest możliwość jego zrefundowania ze środków otrzymanego dofinansowania. W momencie otrzymania potwierdzenia, że mamy taką możliwość znajdzie to przełożenie na zapisie konta 133-95 (oraz innych), jak również rachunku bankowym*.

(akta kontroli str. 940-944)

Zdaniem NIK, wydatek na ww. cel był ujęty we wniosku o dofinansowanie Projektu, a ponadto postanowienia Regulaminu konkursu dla ww. Projektu jednoznacznie wskazywały, że tego rodzaju wydatek stanowi koszt kwalifikowany, co zostało stwierdzone także w opisie merytorycznym znajdującym się na fakturze.

NIK zwraca uwagę, że w przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do możliwości uznania wydatku za kwalifikowany, kwestie te należy wyjaśniać niezwłocznie, po zaistnieniu okoliczności. W omawianym przypadku Starostwo podjęło działania dopiero w trakcie kontroli NIK, tj. 12 maja 2025 r., zwracając się do NASK o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

5. Nierzetelnie sporządzono umowę Nr 48/AR/2025 z 26 maja 2025 r. w ramach Projektu, dotyczącą Świadczenia usług Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) na kwotę 23 429,04 zł, gdyż:

a) w §1 ust. 2 pkt b wskazano normę PN-ISO/IEC 27001: 2007 (...), pomimo iż normą obowiązującą na dzień zawarcia umowy była norma PN-ISP/IEC 27001: 2023,

b) w § 2 umowy znajdowało się odwołanie do nieistniejącego w umowie paragrafu 4 ust. 2.

Starosta wyjaśnił, że *w pierwotnej wersji umowy zawarty był zapis dotyczący możliwości wypowiedzenia przez zleceniodawcę umowy w każdym czasie z zachowaniem miesięcznego wypowiedzenia. Zapis ten po analizie umowy przez radcę prawnego został ostatecznie usunięty, ale niestety omyłkowo nie zostało usunięte odniesienie od tego zapisu zawarte w §2 niniejszej umowy*. Ponadto wyjaśnił, że *Zapis miał dotyczyć obowiązującej daty wdrożenia normy, ale omyłkowo został wpisany rok 2007. Jednocześnie informuję, że zleceniodawca przygotuje stosowny aneks do umowy i zastąpi błędny zapis właściwym*.

(akta kontroli str. 720-781,1202-1206)

W dniu 16 czerwca 2025 r. Starostwo podpisało Aneks nr 1 do ww. umowy, w którym wprowadzono w §1 aktualnie obowiązującą normę. Ze względu na usunięcie nieprawidłowości w trakcie kontroli, NIK odstępuje od formułowania wniosku pokontrolnego w tym zakresie.

6. W protokole z przeprowadzonego postępowania[14], w ramach którego zawarto umowę Nr 49/AR/2025 z 27 maja 2025 r., w punkcie 1 podano jako przedmiot zamówienia *Świadczenie usług Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) w ramach Projektu Grantowego pn. „Cyberbezpieczny Samorząd"*, pomimo, iż przedmiotem tego postępowania było opracowanie dokumentacji z zakresu Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, co było nierzetelne.

Starosta wyjaśnił, że *omyłkowo został wprowadzony błędny zapis w protokole znak sprawy AR.27.1.10.2025.MN. Protokół zostanie poprawiony w pkt 1 „Przedmiot zamówienia" i dołączony do dokumentacji*.

(akta kontroli str. 1202-1208)

W trakcie kontroli Starostwo sporządziło Protokół z przeprowadzonego postępowania, zgodnie z przedmiotem zamówienia. Ze względu na usunięcie nieprawidłowości w trakcie kontroli, NIK odstępuje od formułowania wniosku pokontrolnego w tym zakresie.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Opracowanie, ustanowienie i wdrożenie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji.
2. Zapewnienie rzetelnego sporządzania dokumentów związanych z realizacją Projektu.
3. Prowadzenie ewidencji księgowej dla Projektu zgodnie z postanowieniami umowy grantowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

[14] Znak sprawy AR.27.1.10.2025.MN.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 23 lipca 2025 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Administracji Publicznej

p.o. Dyrektor

Bogdan Skwarka

/podpisano elektronicznie/

Kontrolerzy

Paweł Łukasiewicz

Doradca ekonomiczny

/podpisano elektronicznie/

Krzysztof Matuszek

Doradca ekonomiczny

/podpisano elektronicznie/